

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	Nazwa przedmiotu w języku polskim oraz angielskim: Edukacja domowa – jak można uczyć się, nie chodząc do szkoły?/ Home education – how can one learn while not going to school?
2.	Język wykładowy: język polski
3.	Jednostka prowadząca: przedmiot ogólnouniwersytecki
4.	Kod przedmiotu: zgodny z USOS (nadaje Dział Nauczania)
5.	Rodzaj przedmiotu: przedmiot ponadprogramowy
6.	Kierunek studiów (specjalność): wszystkie kierunki
7.	Poziom studiów: I, II stopień, jednolite studia magisterskie
8.	Semestr: zimowy/letni/przedmiot całoroczny*
9.	Forma zajęć i liczba godzin (w tym liczba godzin zajęć online): konwersatoria 16
10.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu (<i>jeśli dotyczy</i>): brak wymagań wstępnych
11.	Treści programowe: • Obowiązek szkolny i obowiązek nauki a edukacja domowa – aktualne przepisy oświatowe. • Zakres swobód obywatelskich w realizacji edukacji domowej w wybranych krajach świata. • Historyczne aspekty edukacji domowej. • Szkoła w świetle koncepcji instytucji totalnej E. Goffmana oraz koncepcje pedagogiczne w edukacji domowej – koncepcja odszkolnienia społeczeństwa I. Illicha; koncepcja uczenia się przez działanie J. Holta, pragmatyzm J. Deweya, zasady rekonstrukcji edukacji R. Meighana. • Motywacje do podejmowania edukacji domowej i jej znaczenie (wartości) dla praktyków – czyli czym jest edukacja domowa i dlaczego niektórzy ludzie decydują się nie posyłać dziecka do szkoły? • Praktyczne aspekty edukacji domowej – czyli jak to się robi? • Socjalizacja a edukacja domowa • Kontrowersje wokół zjawiska edukacji domowej we współczesnej Polsce (prawne, dyskryminacja, finansowanie, wysokość subwencji itp. ale też ostracyzm, socjalizacja)

12.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>): Literatura – do wyboru: Giercarz-Borkowska M. (2021), <i>Edukacja domowa – od tradycji ku współczesności</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole. Giercarz-Borkowska M. (2019), <i>Edukacja domowa jako alternatywa edukacyjna dla dzieci zdolnych</i>, Wydawnictwo Teksty, Wrocław. Giercarz-Borkowska M. (2020), <i>Między pracą zawodową a edukacją dzieci – sytuacja zawodowa rodziców edukujących domowo</i>, „Edukacja Dorosłych”, nr 1, 2020, s. 83–97. Illich I. (2010), <i>Odszkolnić społeczeństwo</i>, Ł. Mojsak, (tł.), Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana, Warszawa. Goffman E. (2006), <i>Charakterystyka instytucji totalnych</i>, Z. Zwoliński (tł.) [w:] A. Jasińska-Kania, L.M. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziótkowski (red.), <i>Współczesne teorie socjologiczne</i>, t. 1, Scholar, Warszawa, s. 316–335. Holt J. (2007), <i>Zamiast edukacji. Warunki do uczenia się przez działanie</i>, D. Konowrocka (tł.), Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków. Bochentyn A. (2012), <i>Edukacja domowa jako forma prywatyzacji zadań publicznych</i>, „Gdańskie Studia Prawnicze”, tom 28, nr 2, s. 49–60. Bielecka-Prus J. (red.) (2018), <i>Rodzina w edukacji domowej</i>, Wydawnictwo i Księgarnia „Gotów”, Warszawa. Giercarz-Borkowska M. (2021), <i>Wartość edukacji domowej w rozwijaniu zdolności dziecka</i> [w:] Marzena Adamowicz, Lidia Kataryńczuk-Mania, Mirosława Nyczaj-Draż (red. n.), <i>Edukacja dziecka szansą na budowę kapitału społecznego</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, ISBN: 978-83-8180-413-4, s. 154–164. Giercarz-Borkowska M. (2021), <i>Warunki praktykowania edukacji domowej w Polsce</i>, „Kultura-Społeczeństwo-Edukacja”, 20(2), 231–239. Helios J., Jadlecka W. (2015), <i>Dysocjacja jako hard case w systemie prawa</i>, <i>Prace Naukowe Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego</i>, nr 67. Lenkowski M. (2018), <i>Życie we własnych rękach. Fenomen edukacji domowej w ujęciu antropologicznym</i>, „Zeszyty Etnologii Wrocławskiej”, nr 1(27), s. 75–98. Meighan R. (1991), <i>Edukacja elastyczna. Jutro twojego dziecka decyduje się dzisiaj</i>, A. Nałaskowski (tł.), Nasza Szkoła, Toruń. Nawrot-Borowska M. (2013), <i>Dom czy szkoła? Wady i zalety nauczania domowego i szkolnego na ziemiach polskich w II połowie XIX i początkach XX wieku</i>, „Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce”, nr 4(30), s. 29–54. Literatura uzupełniająca – do wyboru: Dudzikowa M. (2001), <i>Mit o szkole jako miejscu wszechstronnego rozwoju ucznia. Eseje etnopedagogiczne</i>, Impuls, Kraków. Freire P., Giroux H. (1993), <i>Edukacja, polityka i ideologia</i>, L. Witkowski (tł.) [w:] Z. Kwieciński (red.), <i>Nieobecne dyskursy</i>, cz. III, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, s. 45–60. Jakubiak K., (2017), <i>Polskie tradycje edukacji domowej</i>, „Studia Paedagogica Ignatiana”
-----	--

	vol. 20 nr 3, s.19–30. Korzeniecka-Bondar A. (2013), Lepsze to niż zamulanie w domu? Krótka rzecz o wyćwiczeniu ucznia w kulturze pozoru [w] M. Dudzikowa, K. Knasiecka-Falbierska (red.), <i>Sprawcy i/lub ofiary działań pozornych w edukacji szkolnej</i>, Impuls, Kraków, s. 323–334. Królikiewicz R. (2016), <i>Socjalizacja w edukacji domowej w opinii rodziców edukujących domowo</i>, „Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce”, vol. 11, Nr 4(42), s. 115–128. Kwieciński Z. (1995), <i>Socjopatologia edukacji</i>, Trans Humana, Olecko. Meighan R. (1993), <i>Socjologia edukacji</i>, E. Kiszkurko-Koziej, Z. Knutsen, P. Kwieciński (tł.), Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń. Nawrot-Borowska M. (2011), <i>Nauczanie domowe na ziemiach polskich w II połowie XIX i początkach XX wieku – zapatrywania teoretyczne i praktyka</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz. Postuszny Ł. (2017), <i>Instytucje totalne dzisiaj: stan badań, krytyka, rekonfiguracje</i>, „Studia Socjologiczne”, nr 4 (227), s. 121–145. Rogers C.R. (2000), <i>Tworzenie klimatu wolności</i>, Joanna Szwajcowska (tł.) [w:] K. Blusz (red.), <i>Edukacja i wyzwolenie</i>, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, s. 79–115.
13.	Warunki i forma zaliczenia przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w zajęciach (dyskusje) oraz wykonanie zadania indywidualnie lub w zespole – opracowanie portfolio.
14.	Łączna liczba godzin: 16
15.	Liczba punktów ECTS (jeśli dotyczy): -----

M. Gierca-Podhaski

*) wybrać właściwe